Місячний Економічний Моніторинг України

- Президент Російської Федерації відвідав Київ.
- Реальний ВВП зріс на 4,8% в першому кварталі 2010 року за попередньою оцінкою Держкомстату.
- Державні компанії покращили відносини із іноземними кредиторами.
- Рахунок поточних операцій платіжного балансу знову показав профіцит у квітні.
- Дефіцит Державного бюджету зменшився до 3,9 млрд. грн. в січні-квітні.
- У травні споживча інфляція уповільнилась до 8,5% дпр.
- Валютний курс залишався стабільним в травні.
- Тема Місяця: Газова угода

№6 (116)
червень
2010

Населення: 45,9 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 27%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 8%
Інвестиції/ВВП: 18%
Експорт: Росія 25%, ЄС 28%
Імпорт: Росія 22%, ЄС 35%

Політика: Додаткові зусилля для перезавантаження українсько-російських відносин

17-18 травня 2010 року Президент РФ Д.Медведєв здійснив офіційний візит до України. Це був перший візит Президента Росії до України, визначений як офіційний після «помаранчевої» революції. Українсько-російські відносини помітно покращились після приходу до влади в Україні нового Президента, який переглянув позиції Києва з низки питань. Так, протягом останніх трьох місяців Д.Медведєв та В.Янукович зустрічались шість разів.

Під час візиту було підписано низку двосторонніх угод та політичних заяв. Серед них угода щодо демаркації державного кордону між Україною та Росією. Також було зроблено спільні заяви щодо російської ініціативи стосовно укладення договору про європейську безпеку та врегулювання ситуації в Придністров'ї. Крім того Україна та Росія висловили наміри щодо створення спільних підприємств у різних галузях, таких як авіа- та суднобудування, хімічна промисловість та енергетика.

Лідери опозиції розкритикували результати візиту. На їхню думку, Україна не отримала адекватної відповіді від Росії на численні поступки з її боку у політичних та економічних питаннях двосторонніх відносин.

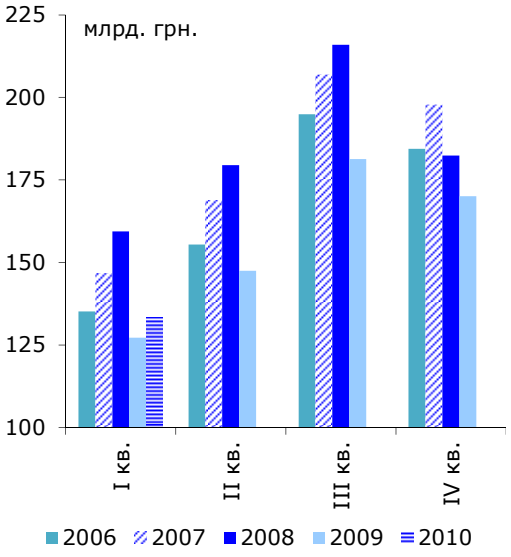
Реальний сектор: Реальний ВВП зріс на 4,8% дпр у першому кварталі 2010 року

За попередньою оцінкою Держкомстату реальний ВВП зріс на 4,8% дпр у першому кварталі 2010 року. Зростання реального ВВП, скоріше за все, пояснюється зростанням реального експорту та зміною запасів. Інвестиції в основний капітал зменшились на 12,5% дпр в реальному вимірі у першому кварталі року. Роздрібні продажі були також слабкими, що свідчить про відсутність зростання споживання домогосподарств.

У квітні промислове виробництво продовжувало зростати і збільшилось на 17,4% дпр насамперед через ефект статистичної бази. Зростання промислового виробництва було обмежене слабким внутрішнім та нестабільним зовнішнім попитом, а також обмеженим фінансуванням. Машинобудування і металургія залишилися галузями, які демонструють найкращі результати із зростанням понад 30% дпр у квітні, завдяки відновленню у першому кварталі року. Зростання випуску в таких секторах, як видобування непаливних корисних копалин та харчова промисловість, також прискорилось.

У січні-квітні вантажооборот збільшився на 14,2% дпр через зростання промислового виробництва і вищі обсяги транзиту. За чотири місяці року обсяги будівництва залишились пригніченими, показавши падіння у 21,2% дпр. Оборот роздрібної торгівлі в порівнянних цінах знизився на 2,1% дпр за цей період, але відчутно покращився у березні та квітні. У січні-квітні реальний випуск продукції сільського господарства зріс на 4,9% дпр завдяки зростанню поголів'я свиней і птиці.

ВВП в постійних цінах 2007 року

Джерело: Держкомстат

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.kiev.ua

Галузеві тенденції: Державні компанії порозумілись з кредиторами

Транспорт. "Укрзалізниця" (УЗ) закінчила переговори про реструктуризацію синдикованого кредиту на суму 550 млн. дол. США, організованого Barclays Bank. У серпні 2009 року УЗ сплатила 110 млн. дол. США основного боргу, але їй не вдалося зробити наступний платіж, оскільки її доходи значно скоротилися внаслідок економічної кризи. Після переговорів строк повернення кредиту було подовжено на п'ять років. Ця домовленість дозволила залізничній компанії покращити її поточну фінансову ситуацію. Однак залишається незрозумілим, звідки УЗ візьме кошти для майбутніх інвестицій.

Для залучення транзитних вантажів УЗ запровадила 15%-ні знижки на перевезення певних видів товарів з Білорусії та Російської Федерації у напрямку українських портів. Цей крок сприятиме підвищенню обсягів транзиту. Однак це, скоріше, захід короткострокового характеру, що незначно допоможе підвищити конкурентоспроможність України на регіональному ринку вантажних перевезень.

Енергетика. 18 травня не відбувся запланований аукціон по доступу до потужностей по передачі електроенергії в червні. На аукціоні було заплановано продати доступ до "Бурштинського енергетичного острова" у напрямку словацької, угорської та румунської енергетичних систем потужністю до 270 МВт. Аукціон не відбувся через поточні високі ціни на електроенергію на оптовому ринку України, що зробило її неконкурентноспроможною в Європі.

Кабінет Міністрів затвердив паливно-енергетичний баланс України на 2010 рік і на перший квартал 2011 року. Згідно з документом оптова ціна електроенергії зросте на 15% у 2010 році. Реалізація цього плану спрямована на поступове зменшення затрат енергії із зниження споживання природного газу.

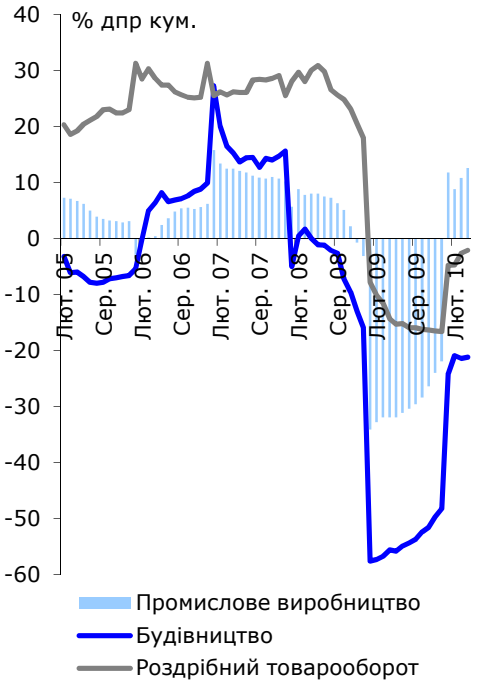
Сільське господарство. У травні українські експортери були звинувачені в постачанні до Європейського Союзу забрудненої діоксином кукурудзи. Ця кукурудза нібито була використана для виготовлення курячого корму у Нідерландах, що потім використовувався для годівлі курей у Німеччині. Було виявлено, що ці курячі яйця були заражені діоксином. Однак українські лабораторії провели аналіз зерна, що експортувалося у Нідерланди, і не виявили в ньому діоксину.

Претензії щодо експорту зараженої кукурудзи в ЄС можуть ослабити провідні позиції України на світовому ринку зерна. Однак це єдиний випадок і належних доказів може бути достатньо, щоб спростувати звинувачення.

Приватизація. В середині травня Фонд державного майна України ухвалив помісячний план приватизації до кінця року. За цим планом весь державний пакет акцій Укртелекому (92,79%) буде запропоновано на відкритому аукціоні в серпні цього року. Але підготовка компанії до приватизації ще не почалась, оскільки вона залишається під управлінням Міністерства транспорту і зв'язку України. Будуть також продавати 25%-ні пакети в чотирьох енергорозподільчих компаніях: Одеса-, Полтава-, Прикарпаття- та Сумиоблленерго. Водночас Одеський припортовий завод і "Турбоатом" не включені в список. Ми зможемо перевірити ефективність управління приватизацією в країні 15 червня 2010 року під час запланованого продажу ЛуганськТепловозу.

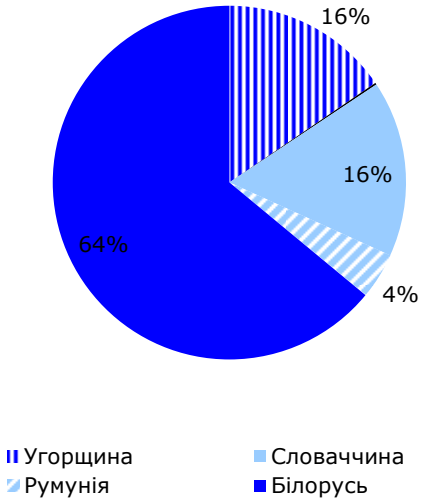
Телекомунікації. У травні «Укртелеком» сплатив 41,7 млн. дол. США з 500-мільйонного кредиту банкам Suisse, Deutsche bank та Standard bank, як і було домовлено у лютому. Краща дисципліна щодо виконання зовнішніх зобов'язань може свідчити про підготовку до приватизації.

Тенденції реального сектору

Джерело: Держкомстат

Експорт електроенергії за 4 місяці 2010 року

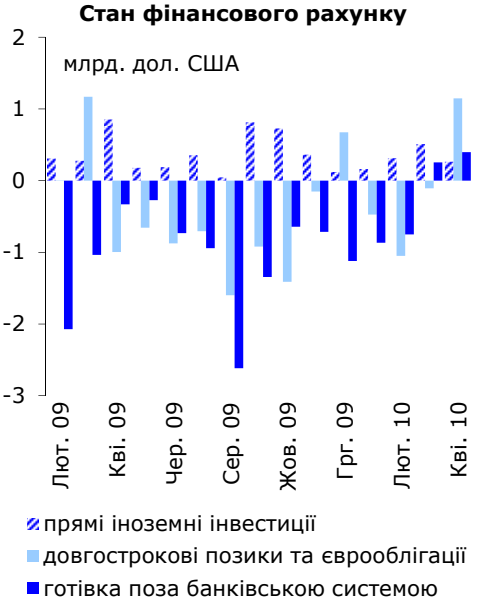
Джерело: Міністерство палива та енергетики

Зовнішній сектор: В березні баланс поточного рахунку платіжного балансу був додатним

За попередніми оцінками НБУ в квітні профіцит поточного рахунку досяг 0,2 млрд. дол. США завдяки майже збалансованим показникам торгівлі товарами та послугами і стабільному притоку поточних трансферів з-за кордону. Експорт товарів виріс в квітні на 37,1% дпр в доларовому виразі завдяки зростанню цін на метали та стабільний попит на продукцію українського машинобудування. Збільшення виробництва дизпалива також підтримало експорт. Зростання імпорту товарів в квітні на 30,1% дпр в доларовому виразі було обмежене через зменшення ціни на імпортний газ з Росії. Слабкий внутрішній попит також обмежив зростання імпорту.

В квітні профіцит рахунку фінансових операцій становив 1,1 млрд. дол. США через ряд факторів. Укрексімбанк, енергетична компанія "ДТЕК" та птахо виробнича компанія "МХП" стали першими емітентами єврооблігацій з початку кризи. Чистий притік коштів від єврооблігацій становив 0,8 млрд. дол. США. Також в квітні нерезиденти купували ОВДП, а готівка в іноземній валюті поза банківською системою скоротилась. Профіцит фінансового рахунку був обмежений збільшенням вкладів українських банків за кордоном, а чисті ПІІ в країну залишились на достатньо низькому рівні без підтримки рекапіталізації банків.

Стан фінансового рахунку

Джерело: попередні оцінки НБУ

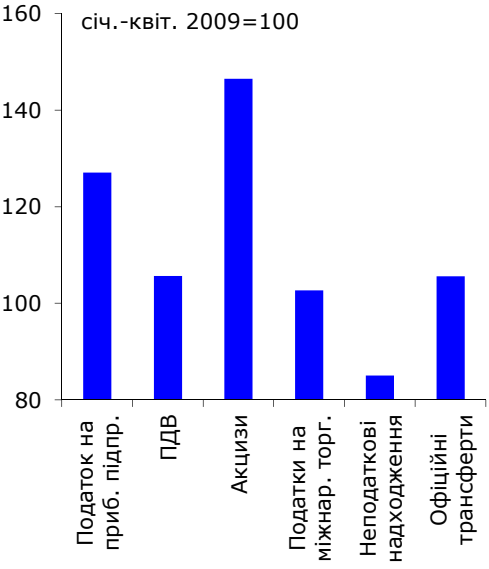
Фіскальна політика: Дефіцит Державного бюджету зменшився у січні-квітні до 3,9 млрд. грн.

У січні-квітні доходи Державного бюджету зросли на 5,5% дпр до 74,3 млрд. грн. завдяки збільшенню податкових надходжень на 14,1% дпр. Зокрема, доходи від податку на прибуток підприємств зросли на 27,1% дпр. через трикратне збільшення сум податку, сплачених державними підприємствами. Незначне збільшення чистих надходжень від ПДВ (на 5,6% дпр) пояснюється передусім зменшенням вдвічі обсягів відшкодування цього податку. Крім того, спостерігалось суттєве зростання доходів від акцизів. Неподаткові надходження знизились на 15,0% дпр, незважаючи на трансферти від НБУ в березні й квітні.

Видатки Державного бюджету збільшились на 8,8% дпр до 78,8 млрд. грн. переважно за рахунок суттєвого зростання видатків на соціальне забезпечення та обслуговування боргу. Водночас видатки на економічну діяльність зменшились на 27,6% дпр. В результаті дефіцит Державного бюджету скоротився до 3,9 млрд. грн., порівняно з 5,5 млрд. грн. в першому кварталі 2010 року. Він був профінансований за рахунок внутрішніх запозичень.

20 травня Парламент ухвалив зміни до законів з питань оподаткування, щоб збільшити доходну частину бюджету. Вкотре були підвищені ставки акцизного збору на алкоголь, паливо та тютюнові вироби. Крім того податковим органам було надано право проводити перевірки без попереднього попередження платника податку, що посилює адміністративний тиск. Підприємства з річним доходом понад 100 млн. грн. були зобов'язані подавати додаткову фінансову звітність окрім щорічної податкової декларації про доходи. Водночас у 2010 році для підтримки НАК "Нафтогазу" Верховна Рада скасувала сплату ПДВ щодо операцій з поставки імпортного природного газу. Документ набуде чинності після його підписання Президентом України.

Доходи Державного бюджету у січні-квітні 2010 року

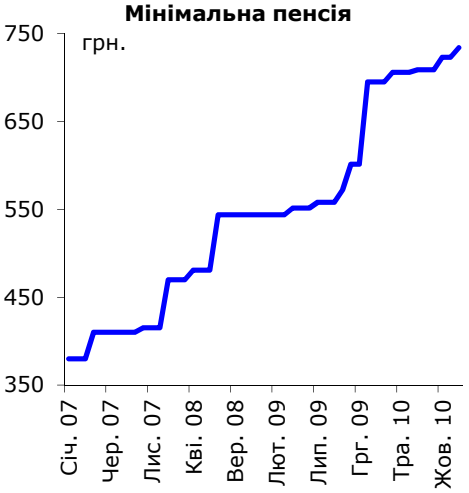
Джерело: звіти Державного казначейства

Соціальна політика: Видатки Пенсійного фонду зростають

Видатки Пенсійного фонду зросли на 13,5% дпм у травні до 16,8 млрд. грн. через зростання пенсій. Пенсіонери також отримали доплати до пенсій у зв'язку із підвищенням пенсій з січня 2010 року. Зокрема мінімальну пенсію було підвищено до 695 грн. в січні і 706 грн. в квітні. У квітні порівняно з січнем середня пенсія зросла на 5,6% до 1097 грн.

Загалом, в січні-травні 2010 року доходи Пенсійного фонду становили 74,7 млрд. грн., що на 28,7% вище, ніж протягом

Мінімальна пенсія

Джерело: Закони про Державний бюджет на 2006-2010 рр.

такого ж періоду минулого року. Водночас власні доходи Фонду зросли лише на 11,8%. Отже, бюджет Пенсійного фонду дедалі більше залежить від трансферту з Державного бюджету.

Ринок праці: Динаміка заробітних плат залишається нестабільною

В квітні середня заробітна плата скоротилась на 0,1% дпм до 2107 грн. після зростання на 7,9% дпм в березні. Сезонне зростання заробітних плат в сільському господарстві не компенсувало сталий рівень оплати праці в інших секторах. Однією із причин нижчих заробітних плат в економіці може бути менша тривалість відпрацьованого часу.

В січні-квітні середньомісячна заробітна плата зросла на 17,0% дпр в номінальному виразі і на 6,0% дпр в реальному. Найвищі темпи зростання були в секторах переробної і видобувної промисловості частково через ефект статистичної бази. Рівень оплати праці зріс найменше у фінансовому секторі і державному управлінні. Сектор будівництва також підвищив заробітну плату порівняно із 2009 роком, але залишився єдиним сектором, заробітна плата в якому була нижчою, ніж в перші чотири місяці 2008 року.

Монетарна політика: В травні інфляція сповільнилась до 8,5% дпр

В травні ІСЦ знизився на 0,6% дпм через сезонні фактори та різке падіння цін на яйця, що призвело до сповільнення темпів річного приросту споживчих цін до 8,5% дпр з 9,7% дпр в квітні. Базова інфляція, що виключає ціни на непереоблені продовольчі товари та адміністративно регульовані товари, зросла на 0,2% дпм і сповільнилась на 0,4 відсоткових пунктів до 8,4% в річному виразі. Поки що збільшення соціальних стандартів не відобразилось на інфляції: можливо через збільшення вкладів та затримку у впливі збільшення попиту на ціни.

Зростання грошової маси прискорилось до 11,4% дпр в травні порівняно з 9,8% дпр в квітні, а монетарна база збільшилась на 11,9% дпр в травні. НБУ продовжив постачати ліквідність економіці через інтервенції на міжбанківському ринку. Водночас він намагався вилучити ліквідність через продаж депозитних сертифікатів та належних йому ОВДП.

НБУ також зобов'язав банки утримувати всі обов'язкові резерви на спеціальному рахунку в НБУ, а не 50% як раніше. Разом з тим, банкам було дозволено виконувати свої зобов'язання через покупку спеціальних державних облігацій для фінансування ЄВРО-2012. В результаті лише 3,4 млрд. грн. було вилучено через цей захід.

Фінансові ринки: Банки і далі не поспішають кредитувати

Банківський сектор. В травні депозити виросли на 2,4% дпм із збільшенням у всіх основних категоріях, крім депозитів фізичних осіб в іноземній валюті. Депозити юридичних осіб в національній валюті збільшились на 6,2% дпм. Їх темпи приросту збільшились порівняно із попереднім місяцем. Це може означати покращену ситуацію в реальному секторі. Тенденція до збільшення частки депозитів в національній валюті та частки середньострокових вкладів у вкладах фізичних осіб продовжилась, що може вказувати на збільшення довіри до національної валюти та банківської системи.

Після квітневого відновлення кредитування ситуація в травні повернулась до попередньої: кредити зростали тільки для юридичних осіб і в національній валюті. На кінець квітня найбільшу частку кредитів, отриманих реальним сектором (36% від сукупної суми наданих кредитів), було накопичено в торгівлі, будівництві та секторі надання професійних послуг. Оскільки ніяких змін в травні не спостерігалось, то переважно ці сектори очевидно отримували нові кредити цього місяця. В травні сума наданих кредитів зменшились на 0,2% дпм.

Середня заробітна плата

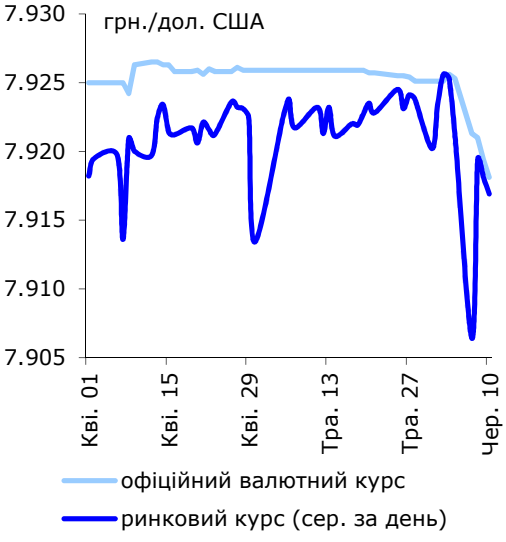
Джерело: Держкомстат

Динаміка монетарної бази та індекса споживчих цін

Джерело: Держкомстат, НБУ

Обмінний курс

Джерело: НБУ

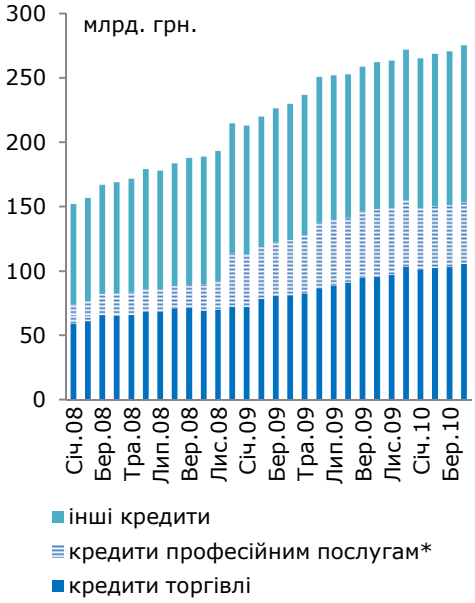
Обмінний курс. На валютному ринку у травні було небагато змін. Попит був більший за пропозицію на безготівковому сегменті ринку і майже збалансований на готівковому ринку. Інтервенції НБУ зменшились до 1,0 млрд. дол. США через меншу кількість робочих днів. Міжбанківський валютний курс і офіційний обмінний курс залишались майже незмінними протягом місяця.

Державний борг. У травні Міністерство фінансів значно скоротило обсяги внутрішніх запозичень порівняно з попереднім місяцем частково у зв`язку зі зменшенням потреби у фінансуванні дефіциту бюджету. Іншою причиною зменшення запозичень може виявитись очікуване розміщення ПДВ - облігацій. В результаті уряд розмістив облігації внутрішньої державної позики на суму 2,8 млрд. грн. із середньозваженою доходністю 11,9% річних. Частка короткострокових облігацій, що підлягають погашенню у 2010-2011 роках, залишилась найбільшою, хоча й знизилась порівняно із попереднім місяцем з 62,4% до 54,1% від загального обсягу розміщення. Водночас Уряд збільшив випуск середньострокових облігацій для фінансування Євро-2012 (40,2% від загального обсягу розміщення).

Урядом були визначені параметри запланованого на липень розміщення п`ятирічних ПДВ – облігацій. Зокрема сукупний обсяг розміщення буде визначатися на основі заявлених до 1 травня сум з відшкодування ПДВ, підтверджених податковими органами. Загальний обсяг розміщення таких облігацій оцінюється на рівні 20 млрд. грн. Ставка купону є низькою у 5,5% річних, проте 10% від номінальної вартості облігації будуть виплачуватися кожні 6 місяців з повним погашенням через п`ять років. Банки, ймовірно, купуватимуть ці облігації з великим дисконтом, що збільшить прибутки банків, але спричинить збитки підприємств. Наприклад, для встановлення доходності за облігаціями на рівні 20% знижка має складати 28,5%. Проте банки можуть вимагати навіть вищої доходності.

У травні VTB Capital, JP Morgan та Morgan Stanley стали переможцями у тендері для здійснення випуску та розміщення облігацій зовнішньої державної позики у 2010 році. Уряд України планує продаж облігацій на загальну суму 1,3 млрд. долл. США в 2010 році.

Кредити нефінансовим корпораціям в національній валюті

* Включаючи операції з нерухомим майном та розробки і дослідження
Джерело: НБУ

Тема місяця: Євро

Європейська боргова криза

Віталій Кравчук

Економічна криза призвела до великих бюджетних дефіцитів і зростання державного боргу в країнах Єврозони частково через щедру систему соціального захисту. Греція потрапила в особливо тяжку ситуацію: бюджетний дефіцит у 2009 році становив 13,6% від ВВП і очікуваний на 2010 рік дефіцит у 8,0% від ВВП. Державний борг Греції у 2009 році становив 116,8% від ВВП і може досягнути 132,2% від ВВП до кінця 2010 року. Греція спромоглась накопичити такий борг, оскільки інвестори розглядали всі країни єврозони як майже однакові, в той час як країна використовувала кошти для підвищення соціальних стандартів. Небажання інвесторів купувати державні облігації в 2010 році призвело до підвищених процентних ставок та побоювань дефолту. Незважаючи на початкову незгоду, країни Єврозони та МВФ погодились надати Греції кредити на суму 110 млрд. євро. Кредитних коштів повинно вистачити, щоб профінансувати потреби Греції до 2012 року. У відповідь Греція оголосила про запровадження широкомасштабних заходів по зниженню дефіциту через зменшення бюджетних видатків і збільшення податків.

Грецька боргова криза мала ширші наслідки. Процентні ставки збільшились для інших країн Єврозони включаючи Іспанію, Ірландію, Португалію та Італію. Курс євро станом на початок червня впав на понад 20% порівняно з максимальним курсом вищим за 1,50 євро за долар США, що спостерігався в грудні 2009 року, а основні індекси фондового ринку також різко знизились. Побоювання включають розпад Єврозони, негативні наслідки від можливого дефолту країни-члена Єврозони для банків та інших інвесторів, економічна стагнація в ЄС, викликана зусиллями скоротити бюджетний дефіцит.

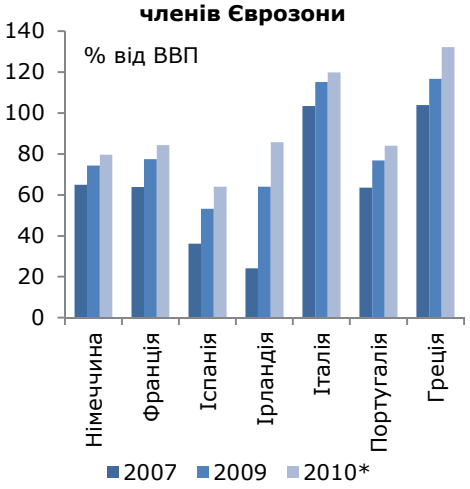
Фінансові ринки також постраждали від кризи. Ліквідність зменшилась, а вартість фінансування збільшилась для банків. 3-місячний ЛІБОР в доларах США збільшився понад 0,5% річних в кінці травня з 0,25% в лютому, а дрібніші європейські банки можуть бути змушені платити до 2%.

У відповідь на ці проблеми ЄС запровадив заходи в декількох напрямках. ЄЦБ відновив 6-місячне рефінансування банків, домовився про постачання доларів європейським банкам від центрального банку США і розпочав покупки державних облігацій країн Єврозони. Країни Єврозони провели кроки по скороченню бюджетних дефіцитів та домовились про фінансування нового пакету заходів на 750 млрд. євро спільно з МВФ, щоб допомогти слабшим членам Єврозони у випадку кризи ліквідності. Ці кроки допомогли обмежити вплив кризи, хоча ситуація досі лишається нестійкою.

Думки щодо майбутнього Єврозони сильно різняться. Ми не погоджуємось з більш похмурими прогнозами і очікуємо, що фінансові ринки стабілізуються протягом кількох місяців. Однак, процентні ставки можуть залишитись доволі високими довший час. Країни Єврозони зможуть зменшити бюджетні дефіцити. Очікується подальше існування євро і воно навряд чи ослабне значно нижче існуючого рівня на довгий період часу. Водночас економічне зростання буде слабшим, ніж очікувалось раніше, а структурні проблеми, як-то відсутність політичної єдності в Єврозоні та високий рівень соціальних зобов'язань, залишаться. Борги та витрати на їх обслуговування будуть високими. Загалом, боргова криза сама по собі навряд чи викличе другу хвилю економічної кризи.

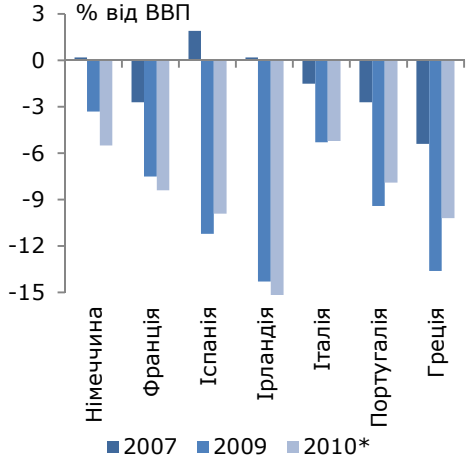
Сучасна криза в країнах ЄС вже дещо вплинула на економічну ситуацію в Україні. Зокрема, відбулись деякі затримки в іноземних запозиченнях, а український фондовий ринок обвалився після буму, викликаного припливом "гарячих" грошей від нерезидентів. Подальші наслідки зростання державного боргу країн Єврозони

Державний борг окремих країн-членів Єврозони

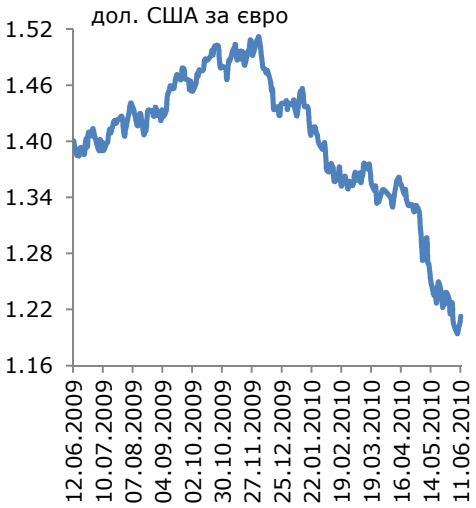
Джерело: EIU
* оцінка

Бюджетний дефіцит окремих країн-членів Єврозони

Джерело: EIU
* оцінка

Обмінний курс євро

Джерело: ЄЦБ

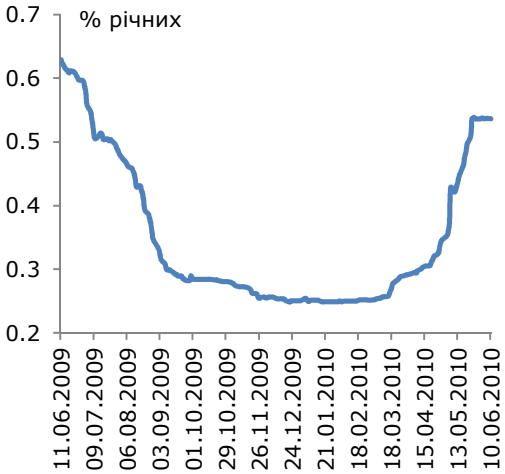
можна розглядати в двох напрямках: зниження попиту на український експорт та зменшення притоку капіталу.

Якщо ситуація в ЄС буде розвиватись як ми очікуємо, наслідки для України скоріш за все залишаться обмеженими. Слабше євро знижує конкурентоспроможність українського експорту в Єврозоні. Крім того, ціни на сировинні товари можуть зменшитись у відповідь на погіршення очікувань економічного зростання. Однак економічне зростання в інших країнах світу пом'якшить негативний вплив. Крім того, потрібний для економічного зростання в Україні імпорт обладнання та інших матеріалів з Єврозони стане дешевшим, ніж раніше.

Ми припускаємо, що світові фінансові ринки знову відкриються для українських позичальників восени. Таким чином, ми очікуємо лише тимчасового погіршення фінансового рахунку платіжного балансу через відтік гарячих грошей. Але ми не очікуємо значного негативного впливу на можливість українських позичальників рефінансувати старі борги та залучати нові кошти із зовнішніх джерел пізніше цього року. Така можливість є однією з головних передумов для виходу України з кризи.

Отже, наслідки європейської боргової кризи для України поки що були незначними і, напевне, такими залишаться. Однак, якщо ця криза дестабілізує фінансові ринки на довший час і призведе до серйозних проблем в світовій економіці, Україна може відчути умови схожі до тих, що були у вересні 2008 року. Але цього разу економіка буде мати менший запас міцності ніж два роки тому.

3-місячний ЛІБОР в доларах США

Джерело: Bloomberg

Економічні Тенденції		IIкв 09	IIIкв 09	IVкв 09	Iкв 10	Гру.	Січ.	Лют.	Бер.	Кві.	Тра.
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	2,6	3,3	0,1	5,3	0,1	5,4	5,2	5,3	4,9	4,5
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-31,1	-28,4	-21,9	10,8	-21,9	11,8	8,8	10,8	12,6	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-54,9	-52,4	-48,2	-21,4	-48,2	-24,1	-20,9	-21,4	-21,2	…
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-15,2	-16,2	-16,6	-2,6	-16,6	-4,8	-4,7	-2,6	-2,1	…
Середня заробітна плата	грн.	1892	1940	2046	1933	2233	1916	1955	2109	2107	…
ІСЦ	% дпр	15,0	15,0	12,3	11,0	12,3	11,1	11,5	11,0	9,7	8,5
ІВЦ	% дпр	-0,9	1,6	14,3	18,6	14,3	16,3	16,4	18,6	21,7	27,9
Експорт (дол. США, кум.)***	% дпр	-42,2	-43,7	-40,7	21,4[e]	-40,7	23,6	24,7	24,6	27,2[e]	…
Імпорт (дол. США, кум.)***	% дпр	-49,5	-49,3	-46,9	18,5[e]	-46,9	63,0	20,7	20,7	27,4[e]	…
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-1,9	-3,7	-5,7	-1,4[e]	-5,7	-0,3	-0,7	-1,5	-1,8[e]	…
Поточний рахунок, на кінець періоду****	млрд. дол. США	-0,8	-1,1	-1,8	-0,1[e]	-1,9	0,2	0,1	-0,1	0,1	…
Поточний рахунок (кум.)	% ВВП	-1,5	-1,3	-1,5	…	x	x	x	x	x	x
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	27,3	28,2	26,5	25,1	26,5	25,3	24,1	25,1	26,4	26,7
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	22,4	7,5	4,4	12,5	4,4	5,3	10,0	12,5	11,0	11,9
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	19,1	17,9	19,8	17,4	19,6	17,4	17,9	16,8	15,6	14,6
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	7,76	8,00	8,06	8,00	7,98	8,04	8,01	7,96	7,92	7,92
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	7,66	7,82	7,99	7,99	7,98	8,00	8,00	7,97	7,93	7,93
Обмінний курс, середній	євро	10,41	11,18	11,81	11,07	11,68	11,43	10,95	10,82	10,63	10,00

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, Reuters, власні розрахунки,
" Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: Держкомстат),
квартальні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
* Місячні показники не враховують регулярні квартальні перегляди ВВП
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
*** Зростання у доларовому виразі
**** Місячні дані на основі оцінок НБУ
[e] оцінка НБУ

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	914,7
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,4
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,1	-15,1
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-26,6
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	-0,3
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,6
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,5	-43,7
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,8
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,7
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		I 07	II 07	III 07	IV 07	I 08	II 08	III 08	IV 08	I 09	II 09	III 09	IV 09	I 10
ВВП	млрд. грн.	137,6	165,1	197,4	212,8	187,7	233,7	275,8	252,7	188,0	213,7	251,3	261,7	214,5[e]
Реальний ВВП	% дпр	8,9	8,6	6,2	7,4	6,3	6,2	6,4	-8,0	-20,2	-17,8	-16,0	-6,8	4,8
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	14,7	15,5	15,2	19,0	22,5	13,3	16,7	1,6	-15,1	-14,3	-13,7	-13,8	…
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	0,8	6,2	4,4	2,4	-0,2	1,3	-0,2	0,2	0,5	-5,4	-7,9	-8,7	…
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	24,4	23,5	18,9	23,8	19,4	12,0	0,1	-17,4	-53,9	-51,3	-48,8	-29,9	…
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	4,9	5,2	0,1	5,6	4,4	7,2	18,9	-10,4	-25,8	-37,9	-34,0	3,2	…
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	12,9	19,6	13,7	27,2	23,8	24,4	31,8	-4,2	-38,1	-52,5	-46,3	-10,2	…
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	4,8	6,8	-9,3	7,1	0,5	-0,5	21,9	20,7	-1,1	3,3	4,3	-9,7	…
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	15,0	13,2	13,1	4,4	9,0	9,4	1,8	-22,6	-35,8	-32,9	-28,6	-5,0	…
Будівництво (реальна)*	% дпр	13,3	8,2	12,7	5,8	-1,5	-6,3	-17,0	-32,7	-54,3	-47,0	-46,5	-38,2	…
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	14,3	17,5	25,3	15,0	15,7	10,9	2,2	-13,9	-13,2	-13,2	-19,1	-16,6	…
Транспорт (реальна)*	% дпр	7,0	5,6	8,0	10,2	10,2	14,1	10,8	-4,3	-14,4	-11,2	-9,6	-1,1	…
Платіжний баланс														
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-1,1	-0,6	-0,3	-3,3	-3,7	-3,4	-2,1	-3,7	-0,7	-0,2	-0,1	-0,9	-0,1[e]
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-4,0	-1,9	-0,8	-7,7	-10,0	-7,1	-3,7	-9,2	-2,7	-0,6	-0,2	-2,7	-0,5[e]
Баланс товарів	млн. дол. США	-1735	-1701	-2684	-4452	-4490	-4171	-3868	-3562	-957	-699	-1486	-1513	-1419[e]
Баланс послуг	млн. дол. США	50	448	1614	308	77	308	1341	15	177	494	1328	634	818[e]
Поточні трансферти	млн. дол. США	732	844	947	1016	740	833	831	723	632	667	640	722	691[e]
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	1709	1934	3927	1648	2430	3091	3324	1058	883	1279	1210	1282	977[e]
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	1816	1477	616	1844	217	160	-690	-967	-434	-360	-2334	1396	…
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	23,0	25,9	30,6	32,5	33,2	35,5	37,5	31,5	25,4	27,3	28,2	26,5	25,1
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,04	5,02	5,01	5,04	5,03	4,79	4,70	6,49	8,09	7,76	7,99	8,06	8,00
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,05	5,05	5,05	5,05	5,05	4,96	4,85	6,21	7,70	7,66	7,82	7,99	7,99
Бюджет														
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	33,3	32,8	30,8	31,1	32,9	32,0	29,5	31,6	35.9	30,6	25,4	35,8	31,3[e]
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	5,1	5,3	4,9	4,8	5,2	5,1	4,3	4,9	5.3	5,3	4,4	4,7	5,0[e]
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	3,8	4,1	4,1	6,4	4,2	4,5	5,0	6,3	4.0	3,3	3,7	3,6	4,4[e]
Податок на додану вартість	% від ВВП	10,4	9,8	8,7	7,6	10,6	10,9	9,8	7,8	12.1	8,3	6,4	10,9	9,9[e]
Акцизні збори	% від ВВП	1,8	1,7	1,6	1,3	1,5	1,3	1,2	1,4	2.0	2,4	2,5	2,6	2,5[e]
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	28,4	31,0	29,6	36,7	29,8	31,6	27,2	41,2	35.4	36,7	29,5	34,3	33,4[e]
Поточні видатки	% від ВВП	26,9	28,4	25,9	27,3	28,9	28,5	22,4	33,8	34.5	35,0	26,9	31,2	32,8[e]
Капітальні видатки	% від ВВП	1,6	2,6	3,7	9,4	1,0	3,1	4,8	7,4	0.9	1,7	2,6	3,1	0,6[e]
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	4,7	1,7	1,2	-6,2	3,0	0,4	1,9	-10,3	0.0	-6,2	-4,5	1,1	-2,0[e]
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,5	0,5	0,3	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0.0	0,2	0,1	0,0	0,1[e]
Ринок праці														
Середня зарплата (реальна)	% дпр	12,3	11,7	12,7	13,4	13,4	6,1	6,3	0,5	-11,7	-8,6	-10,7	-5,9	5,7
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	17,5	17,4	14,9	16,4	19,0	10,1	6,6	2,7	-10,8	-6,9	-8,6	-7,6	…
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	7,4	6,6	6,2	6,4	7,1	6,2	6,0	7,5	9,5	9,1	8,6	8,8	…
Банківський сектор														
Грошовий агрегат М0	% дпр	26,2	30,6	41,1	48,2	48,4	48,6	37,9	39,3	33,9	22,8	11,5	1,5	5,4
Грошовий агрегат М2	% дпр	38,6	40,7	47,8	50,8	52,7	48,8	37,4	31,0	12,0	5,3	-1,4	-5,4	6,9
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	50,7	56,3	64,8	71,9	67,9	67,0	53,3	7,5	-10,9	-16,1	-25,4	-8,5	7,1
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	52,3	43,8	38,4	32,5	35,2	32,9	31,2	66,3	31,8	33,0	39,2	4,7	22,8
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	52,4	57,2	60,7	72,7	81,2	70,6	54,9	40,4	27,6	27,8	25,2	16,9	13,6
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	98,9	97,4	91,0	75,4	71,3	57,9	53,4	103,6	70,8	48,7	32,4	-15,2	-13,7
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	84,1	86,5	87,9	85,7	84,8	67,2	50,9	73,3	50,8	37,3	29,9	-3,8	-3,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	65,8	67,3	68,2	69,2	69,1	68,6	66,8	69,8	69,9	68,2	67,3	68,1	68,5
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	14,0	13,9	13,7	14,0	15,7	17,6	17,7	21,6	26,2	19,1	17,5	19,8	17,4
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	11,5	11,4	11,3	11,1	10,9	11,9	12,4	11,9	9,6	9,6	10,0	10,1	10,9

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державн
розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[e] -за попередніми даними НБУ для платіжного балансу, оцінка номінального ВВП ІЕД

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, розроблений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.